

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Diana Panov în numele inculpatei Cernega Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Cernega Tatiana XXX, născută la data de XXX, originară din r-nul XXX domiciliată în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 02.12.2015 pînă la 30.03.2017;

Instanța de apel de la 25.04.2017 pînă la 08.02.2018;

Instanța de recurs de la 11.05.2018 pînă la 13.06.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 martie 2017, Cernega Tatiana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2), lit. a) Cod penal și condamnată la o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate în domeniul didactic pe un termen de 7 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Cernega Tatiana a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani dacă, în termenul de probațiune, condamnată nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată a obligat-o pe Cernega Tatiana să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a stabilit că, inculpata Cernega Tatiana, exercitând în temeiul ordinului nr. 137 din 26 august 1991 funcția de învățător la clasele primare în Instituția Publică Liceul Teoretic „XXX”, deci, fiind o persoană care acționează cu titlu oficial, la 17 martie 2015, în jurul orei 08:30, aflându-se la ora de matematică în incinta Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX” din mun. XXX, str. XXX, avînd în ocrotirea și instruirea sa eleva clasei a III-a „A”, profil artă teatrală din aceeași instituție XXX, încalcându-și atribuțiile funcționale, urmărind scopul intimidării victimei și avînd intenția cauzării unei dureri, suferințe fizice și psihice, fiind în stare să înțeleagă că aceste acțiuni pot duce la denaturarea personalității victimei în virtutea vârstei sale fragede, contrar prevederilor art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova cît și prevederile art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298- XIII din 24.07.1997, care o obligau să nu supună pe nimeni la torturi, nici la pedepse sau

tratamente crude, inumane ori degradante, a agresat și maltratat minora, XXX, aplicându-i o lovitură cu capul de tabla clasei, acțiuni care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, prin ce a cauzat intenționat părții vătămate minore, XXX, un prejudiciu moral considerabil, suferințe fizice, psihice și leziuni corporale, precum și daune intereselor publice, care se manifestă prin subminarea autorității și prestigiului sistemului de învățământ.

Conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 1325/D din 10-15.06.2015, la XXX s-a constatat: traumă crinio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală; contuzia țesuturilor moi frontal median manifestată prin echimoză, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, instanța de fond a constatat că, **Cernega Tatiana**, a comis infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2), lit. a) Cod penal, *tratamentul inuman și degradant, adică cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, săvârșit cu bună știință asupra unui minor.*

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Olesea Negru în numele inculpatei Cernega Tatiana și ultima, au declarat apeluri prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care Cernega Tatiana, să fie achitată.

În motivarea apelului declarat, s-a invocat că, în sentința contestată nu s-a regăsit un careva argument al concluziei instanței, fiind doar inserate textele declarațiilor „martorilor” audiați, fără a li se face o analiză și fără a li se da o apreciere justă.

La faza urmăririi penale Tatianeii Cernega i s-au încălcat grav drepturile procedurale, necomunicându-i-se despre acțiunile preconizate precum efectuarea expertizelor, audierea victimei și altele, încălcări care ar fi putut fi corectate de către instanța de judecată, mai mult că atât inculpata cât și apărarea au înaintat un șir de cereri în acest sens, cereri care au fost neglijate astfel cum a fost neglijat principiul contradictorialității în procesul respectiv inculpata fiind impusă a fi inegală în arme în coraport cu acuzarea, motiv pentru care pretinde instanței de apel examinarea minuțioasă a circumstanțelor cauzei și asigurarea drepturilor procesuale a inculpatei astfel încât va fi posibil a se stabili adevărul în prezenta cauză.

S-a invocat și pledat să se admită citarea și audierea martorilor din partea apărării, să se audieze repetat victima minoră, XXX, în condiții speciale, pentru a putea pune întrebări și părții apărării întru stabilirea factorilor ce puteau duce la pretinsa traumă; să se contribuie la obținerea informației necesare de la IPLT „XXX”, și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport pentru soluționarea corectă a cauzei penale; să se considere nule înscrisurile ce nu au atribuție la cauza penală și a căror veridicitate trezesc suspiciuni; să se verifice, dacă părinții victimei au avut antecedente penale; să se permită audierea repetată a reprezentantului victimei, Oxana Timuș; să se accepte audierea martorul apărării, Nimerenco Svetlana, satul Ghidighici, mun. Chișinău, str. Comuna din Paris 43, a cărei băiat a făcut studiile cu victima împreună în Gimnaziul „Ion T. Costin”, din aceeași localitate și din greșeală a lovit-o pe XXX la cap; de a chema în judecată expertul judiciar medico-legal, Ecaterina Gancioglo;

Inculpata nu se consideră vinovată de comiterea faptei incriminate, lucrează în pedagogie din anul 1987. Pe marginea acestui caz nu au fost audiați elevii din clasa a III-a, fiind audiat doar reprezentantul părții vătămate, care a depus declarații contradictorii, cu ale martorului, Cricovan Ludmila. Minora, XXX, a avut anterior o traumă la cap, fapt confirmat prin caracteristica eliberată de la Liceul din s. XXX. De la bun început instanța de fond a ocupat poziția învinuirii, deoarece au fost respinse toate cererile apărării, nu au fost înregistrate toate cele menționate în procesul-verbal al ședinței de judecată, motiv pentru care au fost înaintate recuzări judecătorului. Administrația IPLT „XXX”, are interes direct în acest proces, deoarece doreau să scape de ea. Nu a participat în cadrul urmăririi penale și nu a avut posibilitatea de a acorda întrebări părții vătămate. A contestat ordinul prin care dânsa a fost sancționată disciplinar. Fișa postului urmează a fi considerată nulă, deoarece a fost semnată la 14 aprilie 2015, după data incidentului pretins. La fel informația prezentată de către Direcția generală educație tineret și sport a CMC, urmează a fi considerată nulă, deoarece avocatul a înaintat o interpelare privind prezentarea materialelor în baza cărora a fost întocmită această informație, însă un careva răspuns nu a fost prezentat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile înaintate de avocatul Olesea Negru în numele inculpatei Cernega Tatiana și de ultima, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatei, Cernega Tatiana, în baza dispoziției art. 166¹ alin. (2), lit. a) Cod penal, individualizată prin *„tratamentul inuman și degradant, adică cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, săvârșit cu bună știință asupra unui minor”*.

Instanța de apel a menționat că, vinovăția lui Cernega Tatiana se confirmă prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume: declarațiile părții vătămate minore, XXX, declarațiile reprezentantului părții vătămate, Timuș Oxana, declarațiile martorilor Marandiuc Emilia, Cricovan Ludmila, Codjebaș Irina, Lipciu Angela, precum și: raportul de expertiză medico-legală nr. 1325/D din 10-15 iulie 2015 (Vol.I, f.d.88-89); raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 578 a-2015 din 09 iulie 2015 (Vol.I, f.d.98-102); ordinul cu privire la sancționare nr. 60-p din 23 martie 2015, emis de Directorul-interimar al Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX” (Vol.I, f.d.37); informația prezentată de Direcția generală educație, tineret și sport al Consiliului municipal Chișinău nr. 0118/989 din 27 aprilie 2015, potrivit căreia s-a stabilit că în scopul soluționării conflictului ce a luat amploare, în ultimul timp, între mama elevei, XXX, din clasa a III-a „A” a IPLT „XXX” și învățătoarea clasei, Tatiana Cernega, au fost întreprinse mai multe acțiuni; referința eliberată învățătoarei claselor primare, Tatiana Cernega (Vol.I, f.d.36).

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că de fapt alegațiile privind dezacordul cu sentința de condamnare în privința lui Cernega Tatiana, constituie doar o concluzie a apărătorului și a inculpatei, fiind aduse doar unele critici în adresa sentinței pronunțate la caz, sentință, care de fapt este motivată, întemeiată și

legală, astfel că careva temeuri în sensul casării acesteia de către instanța de apel, nemijlocit în privința lui Cernega Tatiana nu s-a identificat.

Totodată, instanța de apel a reținut drept declarative și convenționale alegațiile inculpatei, precum că dânsa nu ar fi aplicat forța fizică și careva constrângere de ordin psihic față de minora, XXX, în contextul în care atât minora, cât și martorii audiați în cursul cercetării judecătorești au confirmat integral învinuirea adusă, mai mult ca atât că XXX, fiind audiată în cadrul urmăririi penale în condiții speciale a declarat că o bătea cu capul de tablă d-na Tatiana din motiv că a greșit o cifră, în clasă la școală. Doamna este rea și severă cu toți copiii. A scris o cifră incorect și ea a lovit-o cu capul de tablă, din care motiv a început să plîngă. A venit mama care a auzit țipete și a luat-o acasă, că o bătea de mai multe ori, îi spunea să nu povestească nimic la părinți. Ea nu mai vorbea, nu vroia să facă exerciții, o ruga pe mama să o schimbe în altă școală. A fost la Spital, dar tot o doare capul.

În așa fel, instanța de apel a considerat că de fapt, pătimită a menționat și relatat cele cunoscute în cadrul audierii în condiții speciale, nemijlocit modul în care era pedepsită de către profesoara, inculpata, Cernega Tatiana, fiind lovită cu capul de tablă, precum și fiind numită cu cuvinte urâte de către aceasta.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reiterat și faptul că și reprezentantul părții vătămate minore, mama acesteia, Timus Oxana, a susținut evenimentele relatate de către fiica sa, care s-au petrecut la 17 martie 2017, în incinta Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX”, cu atât mai mult că dânsa se afla în incinta instituției de învățământ, după care a luat-o pe minoră acasă, totodată a relatat că urmare a controlului medical, XXX avea traumă crinio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, și fiica nu dorea să meargă la școală, rugând-o să-i schimbe școala, anume din motivul comportamentului și atitudinii profesoarei, Cernega Tatiana, atât față de dânsa, cât și de ceilalți elevi din clasă.

Instanța de apel a menționat că tratamentul inuman aplicat de inculpata, Cernega Tatiana, și-a găsit confirmare deplină, cu atât mai mult reieșind din relatările martorilor și a pătimatei minore, care au relatat atitudinea acesteia în colectivul de muncă în cadrul Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX” din mun. Chișinău și au confirmat existența tensiunii psihologice la orele petrecute de către inculpată.

Conform informației prezentate de Direcția generală educație, tineret și sport al Consiliului municipal Chișinău nr. 0118/989 din 27 aprilie 2015, potrivit căreia s-a stabilit că în scopul soluționării conflictului ce a luat amploare, în ultimul timp, între mama elevei, XXX, din clasa a III-a „A” a IPLT „XXX” și învățătoarea clasei, Tatiana Cernega, au fost întreprinse mai multe acțiuni. În urma acțiunilor întreprinse s-au constatat următoarele: Conflictul dintre mama elevei, XXX, dna Oxana Timuș, și învățătoarea clasei, dna Tatiana Cernega, a început mai demult, se menționează în petiție, fapt ce a fost discutat cu învățătoarea care neagă că ar avea un comportament fizic și verbal inadecvat. Astfel de cazuri ar mai fi avut loc, după cele descrise în petiție, însă dna Tatiana Cernega infirmă orice acuzație, menționând că poate doar să-i clatine pe elevi ușor de umăr.

Situații neplăcute s-au repetat de mai multe ori, părinții adresând petiții pe numele direcției liceului. Situațiile descrise în petiții au fost discutate la ședințele Consiliului de administrație din instituție, confirmă directorul liceului. Pentru a determina cazul de violență din data de 17 martie 2015, au fost gestionați elevii clasei a III- a „A” în număr de 18 și s-au aplicat metodele: Gestionarul pentru depistarea pedepselor aplicate elevilor; Testul proiectiv „Învățătoarea mea”. În baza răspunsurilor elevilor se

determină că însemnările în tendă, tonalitatea vocii și notele insuficiente sunt metodele de pedeapsă folosite de învățătoare față de elevi, dar nu se exclude și violența fizică și psihică. Pentru întrebarea „Ați fost martori la incidentul dintre învățătoarea Tatiana Cernega și eleva de clasă XXX la lecția de matematică? „77,77 % din elevi au confirmat că au fost martori la acest incident, iar 22,22% au infirmat faptul dat. Dacă a fost lovită cu capul de tablă XXX de către învățătoarea, Tatiana Cernega, 16.6% au afirmat acest fapt, pe cînd 77,77% l-au infirmat. Pentru întrebarea „Dacă au fost pedepsiți de dna învățătoare, ce pedeapsă ați primit?“, elevii au menționat: note negative la purtare; tonalitatea vocii ridicată; însemnări în agendă: ne pune la proiectiv „învățătoarea mea” se observă o stare de frică, anxietate și supunere a elevilor în relația cu învățătoarea. În urma examinării s-a constatat actul de violență din partea învățătoarei referitor la eleva, XXX. Acesta se reflectă și în răspunsurile oferite de elevi și proiecțiile lor față de învățătoare, lucru care permite să se conchidă că cazul de violență este un subiect tabu despre care nu se vorbește deschis, fiind resimțită o frică din partea elevilor, dacă s-ar spune adevărul.

Rezumînd cele desprinse, instanța de apel notează că urmează a fi respins ca neîntemeiat argumentul avocatului, Negru Olesea, de referință la faptul că în sentința contestată nu s-a regăsit un careva argument al concluziei instanței, fiind doar inserate textele declarațiilor „martorilor” audiați, fără a li se face o analiză și fără a li se da o apreciere, or, aferent descrierii declarațiilor acestor martori, instanța de fond le-a dat analiza de rigoare, cu atît mai mult în actul contestat se conține o coroborare a acestor probe, care just și legal au dus la concluzia privind vinovăția lui Cernega Tatiana XXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2), lit. a) Cod penal.

În viziunea instanței de apel a fost neîntemeiat și argumentul apărătorului, Negru Olesea, precum că în cadrul ședințelor de judecată au fost audiați martori care nu au comunicat și nici nu ar fi putut să comunice careva circumstanțe privitor la fapta incriminată inculpatei, acestea doar au fost prezentați instanței pentru a o caracteriza pe inculpată - au comunicat cum are loc procesul didactic, care sunt relațiile în colectiv și cît de indocilă este inculpata administrației instituției de învățămînt respective, or, aferent relatărilor martorilor privind relațiile tensionate de serviciu ale inculpatei, Cernega Tatiana XXX, martorii audiați au confirmat integral evenimentele descrise în învinuire, iar în privința unor lacune, după caz neajunsuri din punct de vedere probatoriu al relatărilor martorilor, urmează a se reține că acestea sunt înlăturate datorită probelor materiale administrate la materialele cauzei penale.

În situația descrisă, instanța de apel a reiterat că în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, martorii audiați, au descris amănunțit circumstanțele cunoscute de referință la tratamentul inuman aplicat de către inculpata, Cernega Tatiana, față de minora, XXX, astfel că martorii, Codjebaș Irina, Marandiuc Emilia și Cricovan Ludmila, deși au relatat circumstanțele cunoscute din cele relatate de către minora, XXX, dar și au caracterizat-o pe inculpată ca fiind o persoană care manifestă dispreț și impune viziunea sa altor persoane, dar și că se află în relații conflictuale cu colegii de serviciu, nemijlocit aceste circumstanțe descrise de către martori denotă existența laturii subiective în acțiunile inculpatei, fiind evident demonstrată intenția acesteia.

S-a respins și argumentul avocatului, Negru Olesea, precum că nu ar fi fost audiați martorii oculari ai infracțiunii, în contextul în care pe marginea celor constatate ca fiind comise de către inculpată, a fost audiată nemijlocit pătimită minoră, XXX, care a descris modul în care dînsa era în permanență numită cu cuvinte urîte de către

inculpată, era lovită, drept urmare a greșelilor admise de către aceasta la rezolvarea problemelor care li se dădeau de către inculpată în calitate de profesor.

În cazul dat, instanța a considerat că este inoportună audierea altor persoane, cum ar fi colegii de clasă ai minorei, XXX, în situația în care a fost prezentată informația de Direcția generală educație, tineret și sport al Consiliului municipal Chișinău cu nr. 0118/989 din 27 aprilie 2015, potrivit căreia s-a stabilit că în scopul soluționării conflictului ce a luat amploare, în ultimul timp, între mama elevei, XXX, din clasa a III-a „A” a IPLT „XXX” și învățătoarea clasei, Tatiana Cernega, au fost întreprinse mai multe acțiuni.

În continuare, instanța de apel a considerat neîntemeiate și alegațiile apărătorului Negru Olesea, precum că inculpatei, Cernega Tatiana, la faza urmăririi penale i s-au încălcat grav drepturile procedurale, necomunicându-i-se despre acțiunile preconizate precum efectuarea expertizelor, audierea victimei și altele, încălcări care ar fi putut fi corectate de către instanța de judecată, or, reieșind din materialele cauzei penale se atestă că de fapt, la fiecare etapă procesuală inculpatei i s-a adus la cunoștință efectuarea acestora, astfel că la etapa dispunerii expertizelor, inculpatei, Cernega Tatiana, i s-au comunicat rezultatele efectuării expertizelor, cu atât mai mult la finalizarea urmăririi penale, atât inculpatei cât și apărătorului acesteia li s-au adus la cunoștință materialele cauzei penale, fapt care se atestă prin procesele-verbale de aducere la cunoștință a materialelor cauzei penale, înainte de întocmirea rechizitoriului.

Cît privește audierea victimei minore, XXX, instanța de apel a notat că nu constituie o încălcare a drepturilor inculpatei faptul că pătimită minoră a fost audiată în absența inculpatei, Cernega Tatiana, în contextul neadmiterii revictimizării minorei și nesupunerii acesteia la suferințe morale, dat fiind faptul că însuși minora a reiterat că are frică de inculpata, Cernega Tatiana.

În cazul de față, instanța de apel a notat că pătimită minoră, XXX, a fost audiată în condițiile speciale prevăzute de art. 110¹ Cod de procedură penală, în vederea neadmiterii revictimizării acesteia, iar în cele din urmă atât inculpata cât și apărătorul acesteia au avut dreptul de a lua cunoștință de aceste declarații la finalizarea urmăririi penale și nemijlocit în cadrul cercetării judecătorești.

De asemenea instanța de apel a menționat că, este neîntemeiată și solicitarea inculpatei, Cernega Tatiana, privind audierea repetată a părții vătămate minore, XXX, în ședința instanței de apel deoarece aceasta ar constitui o încălcare a drepturilor minorei, și supunerea acesteia repetată suferințelor psihice suportate, cu atât mai mult că în ședința instanței de apel reprezentantul părții vătămate minore, Timuș Oxana, a relatat că atunci când fiica sa o vede pe inculpată este în stare de stres. S-a stresat fiica sa și atunci când fiica inculpatei, Oana Cernega, a fost la școală și s-a apropiat de fiica dînzei. Fiica a venit speriată și i-a spus că în vizită la ea la școală a fost Oana Cernega. A găsit-o pe fiica sa la repaus și a început să o întrebe cum sunt profesorii la școală, dacă e mai bine la școala nouă în care a fost transferată decît la școala anterioară. Oana Cernega a întrebat-o pe fiica sa dacă știe că ea și Cernega Tatiana se judecă, iar fiica a reacționat stresant.

Nu poate servi temei de pronunțare a unui act judecătorec de achitare nici motivul precum că atât inculpata cât și apărarea au înaintat un șir de cereri în acest sens, cereri care au fost neglijate, în situația în care examinarea cererilor părții apărării și a inculpatei sunt puse la dispoziția instanței judecătorești, care se expune pe marginea temeiniciei în cele din urmă, astfel că în cazul în care sunt formulate și înaintate unele

cereri care nu au substrat factologic, respingerea lor nu constituie o încălcare, cu atât mai mult că admiterea lor ar duce la încălcarea drepturilor altor părți la proces, dar și a intereselor justiției.

Instanța de apel a notat că inculpata, Cernega Tatiana XXX, a pledat să se admită citarea și audierea martorilor din partea apărării, însă în ședința instanței de apel deși au fost formulate aceste cereri, instanța prin încheiere protocolară le-a respins, în primul rând avînd în vedere faptul că martorii solicitați spre audiere de către inculpată și apărare, nu au fost audiați în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești în instanța de fond, în al doilea rând atît inculpata cît și apărarea nu au argumentat necesitatea audierii acestor martori și care anume circumstanțe martorii în cauză le-ar putea descrie, dar și importanța acestora în calitate de probatoriu.

La fel, inculpata a pledat ca să se contribuie la obținerea informației necesare de la IPLT,,Pr.N.Dadiani”, și Direcția Generală Educație,Tineret și Sport pentru soluționarea corectă a cauzei penale, însă cerința dată este una neclară în contextul în care inculpata nu a arătat care anume acte ar urma a fi interpellate și prezentate instanței de judecată, dar și pertinența acestora.

Instanța de apel a respins și cerința ca să se considere nule înscrisurile ce nu au atribuție la cauza penală și a căror veridicitate trezesc suspiciuni, or, asemenea înscrisuri nu au fost identificate la materialele cauzei penale, cu atât mai mult că instanța de fond a admis lista probelor prezentate de către acuzare și apărare și le-a examinat, iar în cadrul ședinței instanței de apel aceste probe au fost supuse reexaminării și verificării din nou.

Inoportună a fost și solicitarea inculpatei ca să se verifice, dacă părinții victimei au avut antecedente penale, or, acest fapt nu are nicio relevanță la cazul dat, și va duce la încălcarea dreptului familiei, Timuș, la viață privată, precum și la încălcarea normelor legii privind protecția datelor cu caracter personal.

S-a respins și solicitarea inculpatei ca să se accepte audierea martorului apărării, Nimerenco Svetlana, a cărei băiat a făcut studiile cu victima împreună în Gimnaziul „Ion T. Costin”, din aceeași localitate și din greșeală a lovit-o pe XXX la cap, deoarece instanța de fond a examinat chestiunea privind audierea acestui martor și a dispus respingerea cererii date, cu atât mai mult această cerință nu are relevanță la caz, deoarece conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1325/D din 10-15 iulie 2015, la XXX s-a constatat: traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală; contuzia țesuturilor moi frontal median manifestată prin echimoză, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare ușoară. De stabilit cu certitudine cîte lovituri au fost aplicate și care este consecutivitatea lor nu este posibil. Luînd în considerație localizarea anatomică și caracterul morfologic a leziunilor corporale depistate producerea lor în rezultatul căderii din poziția verticală, în lipsa altor leziuni corporale pe părțile proeminente ale corpului, puțin probabilă; prin automutilare - se exclude.

Mai mult ca atât și minora, XXX, și reprezentantul acestuia, Timus Oxana, au relatat clar că anterior minora nu a avut careva incidente și nu a avut de suferit careva leziuni corporale, și nu i s-a cauzat careva prejudicii sănătății.

Neîntemeiată a fost și solicitarea inculpatei de a chema în judecată expertul judiciar medico-legal, Ecaterina Gancioglo, or, acest fapt este inoportun, dar și nu este necesar, deoarece în cazul de față a fost efectuată expertiza medico-legală a părții

vătămate minore, XXX, care a identificat prezența traumei cranio-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală; contuzia țesuturilor moi frontal median manifestată prin echimoză, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent.

De asemenea, conform art. 148 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă concluziile expertului sînt neclare, contradictorii, neîntemeiate, dacă există îndoieli în privința veridicității lor și dacă aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului sau dacă a fost încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei judiciare, poate fi dispusă efectuarea unei expertize judiciare repetate de către un alt expert sau o altă comisie de experți.

În cazul de față însă, nu s-au identificat faptul ca concluziile expertului să fie neclare, contradictorii sau neîntemeiate, precum și nu s-au constatat careva îndoieli în ceia ce privește veridicitatea concluziilor expertului, motiv pentru care audierea repetată a expertului este neîntemeiată și nu este necesară.

Instanța de apel a respins și alegația inculpatei precum că reprezentantul părții vătămate a depus declarații contradictorii, cu ale martorului, Cricovan Ludmila, în situația în care urmare a contrapunerii relatărilor reprezentantului părții vătămate, cu relatățile martorului, Cricovan Ludmila, careva contradicții nu au fost identificate, cu atît mai mult că martorul, Cricovan Ludmila, a confirmat de fapt comportamentul degradant al inculpatei față de elevi, precum și nemijlocit circumstanțele descrise de către minora, XXX, dar și faptul adresării cu plîngere de către părinții minorei către administrația Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX”.

Nu s-a admis nici motivul invocat de către inculpata precum că minora, XXX, a avut anterior o traumă la cap, fapt confirmat prin caracteristica eliberată de la Liceul din XXX, din aceasta din urmă nu se constată existența de careva traume la cap a minorei, XXX, în situația în care nu a fost prezentată o concluzie medicală, sau careva acte medicale confirmatorii în acest sens.

Instanța de apel a respins și argumentul precum că de la bun început instanța de fond a ocupat poziția învinuirii, deoarece au fost respinse toate cererile apărării, deoarece respingerea unei cereri, care nu are temei faptic și juridic, nu constituie temei pentru a constata cele invocate de către inculpată, or, argumentul dat este unul de intenție a inducerii instanței de apel în eroare, și creării unei poziții de apărare.

S-a respins și alegația precum că nu au fost înregistrate toate cele menționate în procesul-verbal al ședinței de judecată, motiv pentru care au fost înaintate recuzări judecătorului, or, cererile de recuzare înaintate de către inculpată și apărătorul acesteia au fost respinse din lipsă de temei, totodată inculpata cît și apărătorul acesteia nu au înaintat obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentul inculpatei precum că administrația IPLT „XXX”, are interes direct în acest proces, deoarece doreau să scape de ea, or, careva date confirmative în contextul dat nu au fost prezentate instanței, cu atît mai mult că inculpata a menționat că activează în cadrul instituției de învățămînt vizate din anul 1991, totodată din relatățile martorilor audiați s-a constatat și faptul că aceasta avea un comportament inadecvat în raport cu colegii de serviciu și ilegală față de copii.

Mai mult ca atît, conform ordinului cu privire la sancționare nr. 60-p din 23 martie 2015, emis de Directorul-interimar al Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX”, se atestă că în legătură cu nerespectarea Regulamentului Intern al Instituției Publice Liceul Teoretic „XXX”, cu aplicarea violenței fizice și verbale asupra colectivului de elevi ai clasei a III-a „A”, profil artă teatrală, analizei plîngerii depuse

de părinții elevei, XXX, și sistărilor atitudinilor de acest gen din partea cadrelor didactice, a fost aplicat muștrare aspră învățătoarei claselor primare, d-na Tatiana Cernega, primare, conform art. 86, lit. n) și art. 301 Cod muncii.

La capitolul dat, instanța de apel a respins ca nefondat argumentul inculpatei precum că a contestat ordinul prin care dînsa a fost sancționată disciplinar, în situația în care contestarea acestui ordin de sancționare disciplinară, și chiar eventuala anularea a acestuia, nu exclude caracterul penal al faptei comise de către inculpata, Cernega Tatiana XXX.

Instanța de apel a considerat formal și convențional și argumentul inculpatei precum că informația prezentată de către Direcția generală educație tineret și sport a CMC, urmează a fi considerată nulă, deoarece avocatul, F. Druță, a înaintat o interpelare privind prezentarea materialelor în baza cărora a fost întocmită această informație, însă un careva răspuns nu a fost prezentat, deoarece conform informației date, a fost analizată informația prezentată de administrația instituției de învățămînt, petiția înaintată de către Timuș Oxana, cît și alte acte, totodată pentru a determina cazul de violență din data de 17 martie 2015, au fost chestionați elevii clasei a III - a „A” în număr de 18 și s-au aplicat metodele: Chestionarul pentru depistarea pedepselor aplicate elevilor; Testul proiectiv „învățătoarea mea”.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatei, Cernega Tatiana, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2), lit. a) Cod penal, verificînd legalitatea sentinței primei instanțe în privința ultimei constată că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, art. 61 și art. 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încît inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare.

Astfel, la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, că a fost comisă o infracțiune gravă, de persoana inculpatei, care nu are antecedente penale, de asemenea inculpata a recunoscut integral vina, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, a contribuit activ la descoperirea circumstanțelor comiterii faptei infracționale, nu figurează la evidența medicului narcolog și psihiatru, circumstanțe care evidențiază concluzia de a aplica în privința lui Cernega Tatiana o pedeapsă în limitele prevăzute de norma de sancționare, or, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încît inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare.

În speță, instanța de apel a reținut că inculpata, Cernega Tatiana, nu este căsătorită, are la întreținere un copil minor, are studii superioare, este angajată în calitate de învățător a claselor primare în Instituția Publică Liceul Teoretic „XXX”, anterior nu a fost condamnată.

Așa fiind, apreciind totalitatea împrejurărilor de ordin obiectiv și subiectiv, instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatei, Cernega Tatiana, poate fi atinsă prin aplicarea pedepsei penale neprivative de libertate.

Rezumând circumstanțele identificate la caz, instanța de apel a ajuns la concluzia că instanța de fond just a numit inculpatei sancțiunea penală în formă de închisoare pe un termen de 3 ani, fără a aplica față de inculpata, Cernega Tatiana, sancțiunea privativă de libertate, avînd în vedere conglomeratul de circumstanțe descrise supra, dar și faptul că această sancțiune penală este inoportună și neproportională infracțiunii comise, cît și urmărilor prejudiciabile survenite.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatei, Cernega Tatiana, va fi pe deplin atins, prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 3 ani, or, aplicarea pedepsei privative de libertate, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către aceasta.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Diana Panov în numele inculpatei Cernega Tatiana, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată. Recurentul invocă aceleași motive menționate în cererea de apel. Totodată, se invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivînd că, apărarea a solicitat achitarea inculpate, însă fără a audia din nou martorii acuzării și partea vătămată. Nu s-a luat în considerare caracteristica a părții vătămate. Cauza a fost examinată unilateral.

5.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat, menționînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 februarie 2018 (f.d.56-65 vol. III), inculpata și avocatul acesteia au fost prezenți în penultima ședință. Tot în aceiași zi a fost pronunțat dispozitivul deciziei, unde li s-a comunicat despre data și ora desfășurării următoarei ședințe și anume despre data pronunțării deciziei motivate pe 07 martie 2018 ora 1400 , iar potrivit prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul din aceste termene.

Așadar, următoarea ședință după data de 08 februarie 2018 a fost fixată pentru 07 martie 2018, dată când a fost amînată pronunțarea deciziei motivate pentru ziua de 22 martie 2018 ora 1400, decizia motivată fiind pronunțată la data respectivă, (f.d.65-103 vol. III).

Avînd în vedere că inculpata și avocatul acesteia au fost prezenți la ședința din 08 februarie 2018 și au fost înștiințați despre desfășurarea ședinței de judecată pentru data de 07 martie 2018, impedimente în vederea prezentării acestora în ședința de judecată, instanța de recurs nu a depistat.

Totodată, instanța de recurs menționează că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, procurorul a fost prezent și în aceeași zi a primit copia deciziei integrale, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată (f.d.103 vol. III).

Reieșind din faptul că inculpata nu a fost prezentă la pronunțarea deciziei integrale, cu toate că a cunoscut despre data și ora desfășurării, instanța de apel a expediat copia deciziei integrale inculpatei la 26 martie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire (f.d. 104 vol. III).

În atare împrejurări, Colegiul penal accentuează că, în speța dată, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 22 martie 2018 a expirat la 23 aprilie 2018.

Aceste date certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul în cauză a fost declarat la data de 26 aprilie 2018 (f.d.110-114 vol. III) și prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termen.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Diana Panov în numele inculpatei Cernega Tatiana este inadmisibil, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Diana Panov în numele inculpatei Cernega Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, în cauza penală în privința lui **Cernega Tatiana XXX**, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **11 iulie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan